

Víz Világnapja, 2006. március 22.

Háttérinformációk

- Negatívumok: Számos országon nagy a nyomás, hogy a versenyszféra számára megnyissa a vízkészletek feletti tulajdonjogokat, hogy privatizálja a vízkészleteket, illetve a szennyvíztisztítókat. Ebben a szektorban csupán néhány nemzetközi cég van jelen egyelőre, akik igyekeznek minél több magánjogi szerződést megszerezni, illetve a liberalizációért lobbiznak. Ezeket a fejleményeket az EPSU és a PSI a PSIRU (www.psiru.org) közreműködésével dokumentálta. Azt vettük észre, hogy a szakszervezetek és más társadalmi csoportok sikerrel akadályozták meg a privatizációt, illetve fordították vissza a már megindult privatizációs folyamatokat. Európában a nemzetközi cégek még mindig elorennyomulnak, csakúgy, mint azokban az országokban, ahol gyenge a civilek érdekképviselője, mint például Kínában is. Szintén megfigyeltük azt a manapság érvényesülő tendenciát, mely szerint a magán részvényalapok – sokszor nemzetközi cégekkel együttműködve - egyre inkább érdeklődnek a vízzel kapcsolatos szolgáltatások tulajdona illetve kezelése iránt.
- Az Európai Bizottság a liberalizáció mellett érvel. A Bizottság irodáiban már ott várakoznak megjelenésre azok a tervek, melyek még nagyobb versenyt követelnek a vízszektorban. Az Európai Bizottság 2006-os munkaprogramja koncessziókat, illetve köz-és magántulajdonú társaságok létrehozására irányuló offenzívát tervez.
- A Bizottság által eloirányzott szolgáltatási irányelv nem foglalja magában az ivóvízzel kapcsolatos szolgáltatások jogait, a szennyvízkezelést azonban igen. Az Európai Parlament belső piaci bizottságának konzervatív többsége úgy döntött, hogy a vízzel kapcsolatos jogokat az irányelv alá rendeli (mint olyan szolgáltatási kört, mely általános gazdasági érdekek alá tartozik). Az Európai Parlament plenáris ülése a szolgáltatási irányelvről februárban dönt, ezt követően a Miniszterek Tanácsa nyilvánítja ki álláspontját. Ezért a folyamatos ráhatás nagyon fontos. Az egyik figyelemfelkeltő akció február 14-én az ETUC demonstráció lesz, de ezután is ébernek kell maradnunk. .
- Az Európai Bizottság igyekszik elérni, főleg a fejlődő országok körében, hogy nyissák meg vízzel kapcsolatos szolgáltatásaikat a magánszektor részére. Ez a befolyásolás a következő GATS tárgyalások egyik célja. Bizakodással tölthet el bennünket, hogy néhány kormány, többek között az új norvég kormány is világossá tette, hogy nem fog a fejlődő országoktól kötelezettségeket elvárni a víz- és egyéb közszolgáltatásokkal kapcsolatban. A Bizottság azonban még mindig 25 tagja nevében ragaszkodik a vízkészletek privatizációjához és liberalizációjához.

Pozitívumok:

- Az EPSU és társszervezetei megakadályozták az Európai Parlamentet, hogy beleegyezessen a vízszektor liberalizációjába. Idáig megakadályoztuk a Bizottságot a vízszektor liberalizációjával kapcsolatos törvények előterjesztésében: sikerrel befolyásoltuk tehát munkájukat. .
- Az EPSU számos vízügyi aktivista csoporttal együttműködik és segít fenntartani az aktivisták hálózatát. Ezek közül jó néhányuk annak megakadályozására jött létre, hogy a víz is a GATS által liberalizálendő szolgáltatások körébe bekerüljön. Ezeket a kezdeményezéseket a többségi társadalom is támogatja. Az állampolgárok nem szeretnék, ha a vízzel kapcsolatos szolgáltatások kezelését magáncégek vennék át, helyi szavazások során a vízprivatizáció ellen szavaztak. .

- Történtek fontos lépések, melyek azt biztosították, hogy a vízhez való jogot az emberi jogok közé vegyék fel, és ezért annak privatizációját tiltsák be, mint pl. Hollandiában és Belgiumban. Lásd a linket az UN ECOSOC-nál a 15. kommentárnál.
- Az ebben a szektorban tevékenykedő, főleg brit és francia tulajdonú nemzetközi cégek elvesztették Európán kívüli szerződéseiket, mivel az állampolgárok ellenezték a privatizációt. Ennek következményeként ezek a cégek most az európai piacra összpontosítanak. Rossz hír, hogy európai szerződéseik száma növekszik. Nagyon fontos felismerni azt, hogy világszerte a vízzel kapcsolatos szolgáltatásokat állami cégek intézik (Európában ez 75%, főleg a francia és brit model miatt). Az EU-nak nem érdeke, hogy a public-private kapcsolatok felállítását bevegye a fejlesztési politikái közé.
- A PSI nemzetközi mozgalom indított azért, hogy a vízszektor közszférában maradása érdekében olyan irányelvek szülessenek, melyek állami társszervezeteket, közfinanszírozási mechanizmusokat, a döntési folyamatokban szakszervezeti aktivitást foglalnak magukba. Ezeket az elképzeléseket Mexikóban tartandó 4. Víz Világkonferencián fogják bemutatni, az ENSZ főtárgyának vízzel kapcsolatos tanácsadó bizottságával együttműködésben.

További információkért keresse fel az alábbi honlapokat:

www.epsu.org/r/38

A privatizációval és liberalizációval, és annak lehetséges alternatíváival kapcsolatos számos kritikai tanulmány érhető el itt.

www.world-psi.org/utilities

Ez a rész a PSI vízügyekkel kapcsolatos munkájáról tájékoztat.

www.psir.org majd válassza a vízszektor fejlődésével kapcsolatos háttérinformációkkal foglalkozó részt. Egy érdekes tanulmány a magán és köztulajdonú vízszolgáltatás hatékonyságáról szól. <http://www.psir.org/reports/2005-10-W-ffic.doc> és más témákról.

Az ENSZ Gazdasági és Szociális Tanácsa. A vízhez való jog (A gazdasági, szociális és kulturális jogokról szóló nemzetközi egyezségokmány 11. és 12. cikkelye), [http://www.internationalwaterlaw.org/IntlDocs/UNCECSR-General-Comment-right to water.pdf](http://www.internationalwaterlaw.org/IntlDocs/UNCECSR-General-Comment-right%20to%20water.pdf)